

Politika za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma

1. Uvod

Nova KBM ima sedež v Mariboru, v Sloveniji in je nadzorovana s strani Urada RS za preprečevanje pranja denarja in Banke Slovenije. Nova KBM v celoti spoštuje vse zakonske zahteve na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Notranje akte s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter omejevalnih ukrepov in Politiko sprejemljivosti strank sprejema uprava banke. Nova KBM ima imenovano odgovorno osebo za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (pooblaščenec), ki je odgovorna za učinkovito izvajanje sistema za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter usklajevanje teh dejavnosti v banki. Za celovito izvajanja vseh zakonskih in internih ukrepov je bila ustanovljena Služba za preprečevanje pranja denarja.

Nova KBM se zavzema za najvišje standarde na področju preprečevanja pranja denarja (PPD), omejevalnih ukrepov, preprečevanja finančnega kriminala (PFK) in preprečevanja financiranja terorizma (PFT). Uprava banke in vsi zaposleni so dolžni upoštevati te standarde, da zaščitijo Novo KBM in njen ugled pred zlorabo za pranje denarja in/ali financiranje terorizma ali drugimi nezakonitimi nameni.

Nova KBM nenehno nadgrajuje strategije, cilje in interne postopke s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter ohranja učinkovit program poslovanja banke, ki odraža dobre prakse s tega področja.

Ta politika se uporablja kot dobra praksa na ravni celotne skupine NKBM v skladu z oceno tveganja za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma in za produkte/storitve, ki jih ponuja kateri koli član Skupine. Skupino Nove KBM sestavljata dve družbi, Nova KBM kot matična družba skupine Nove KBM in članica Skupine družba Aleja finance d.o.o.

Program Skupine za področje preprečevanja pranja denarja, financiranja terorizma ter omejevalne ukrepe oblikuje in vodi Služba za preprečevanje pranja denarja Nove KBM. Navedeno še posebej velja za zahteve in ukrepe, ki morajo biti izvedeni v okviru postopkov poznavanja strank (Know Your Customer – KYC) ter zahteve, ki morajo biti izpolnjene na področju omejevalnih ukrepov.

2. Politike in postopki

Nova KBM je za izvajanje ukrepov za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter omejevalnih ukrepov uvedla jasna interna pravila in predpisala postopke, ki so jih vsi zaposleni v Novi KBM in Skupini dolžni dosledno upoštevati pri izvajanju svojih delovnih nalog. Splošna pravila za vzpostavitev poslovnega razmerja so zajeta v Politiki sprejemljivosti strank (Customer acceptance policy). Interni akti podrobno definirajo nabor obveznih podatkov ter ukrepov, ki se izvedejo ob vzpostavitvi in v času trajanja poslovnega razmerja. Vzpostavljen interni nadzor na prvi, drugi in tretji ravni zagotavlja, da se opredeljeni standardi uvajajo v vsakdanje poslovanje. Politike se letno pregledujejo, s čimer se zagotavlja skladnost s predpisi in vzpostavljenimi postopki.

Za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma izvaja Nova KBM redno oceno tveganja stranke, ki temelji na oceni stranke, poslovnega razmerja, transakcije, produkta, storitve ali distribucijske poti ter geografskega tveganja. Z rednim ocenjevanjem teh tveganj, banka ocenjuje raven izpostavljenosti banke za možne zlorabe s tega področja ter na

podlagi teh zaznanj, opredeli morebitne dodatne ukrepe. Poleg ocene tveganja stranke izvaja banka tudi redno letno oceno tveganja banke in oceno tveganja skupine.

Osebe, ki so v skupini Nove KBM odgovorne za preprečevanje pranja denarja, so dolžne izvajati ustrezen notranji nadzor. Odgovorna oseba za preprečevanje pranja denarja mora z izvajanjem ustreznih kontrol, povezanih s strankami, zagotoviti, da se upoštevajo vsi vzpostavljeni ukrepi v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma ter omejevalnimi ukrepi ter da se vzpostavljeni ukrepi dosledno in pravilno izvajajo.

Nova KBM je za celotno Skupino uvedla strog program poznavanja strank (KYC), s katerim zagotavlja, da se za vse vrste strank uporabljajo ustrezni ukrepi za pregled stranke, oceno tveganja in spremljanje poslovanja. Program poznavanja strank (KYC) ne vključuje le poznavanja strank, temveč tudi poznavanje končnih lastnikov pravnih oseb, zakonitih zastopnikov in pooblaščenih oseb. Program vključuje stroge identifikacijske in verifikacijske zahteve, postopke za preverjanje strank na listah omejevalnih ukrepov ter stalno spremljanje in pregledovanje vseh obstoječih poslovnih razmerij. Posebni ukrepi se izvajajo za poslovna razmerja s politično izpostavljenimi osebami (PEP) in strankami iz držav ali panog, ki predstavljajo večje tveganje.

Za učinkovito izvajanje nalog odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma na nivoju skupine Nove KBM imenuje uprava banke tudi pooblaščenca za PPDFT skupine Nove KBM in njegove namestnike. Pooblaščenec za PPDFT Skupine koordinira aktivnosti PPDFT med Novo KBM in članicami Skupine v zvezi z izvajanjem predpisanih zahtev, pripravlja standarde glede PPDFT na ravni Skupine, usklajuje ocenjevanje tveganja PD/FT, pripravlja oceno tveganja Skupine in podaja predloge za učinkovitejše obvladovanje tveganj na tem področju, zagotavlja strokovno pomoč članicam Skupine, prejema poročila glede izpolnjevanja predpisanih zahtev s področja PPDFT s strani članic Skupine ter poroča upravi banke glede izvedenih aktivnosti na nivoju Skupine. Članice Skupine zagotavljajo redno trimesečno in letno poročanje za področje PPDFT pooblaščenцу Skupine.

3. Upravljanje in nadzor tveganja za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma

Nova KBM je razvila in izvaja celovit niz ukrepov za prepoznavanje, upravljanje in nadzor tveganj za področje PPDFT. Ti ukrepi so zlasti:

- a. postopki skrbnega pregleda strank,
- b. ocena tveganja strank, banke in skupine,
- c. stalno spremljanje poslovnega razmerja strank,
- d. postopek notranjega in zunanjega poročanja,
- e. ocenjevanje in preverjanje skladnosti,
- f. program usposabljanja in ozaveščanja,
- g. hramba podatkov in vodenje evidenc,
- h. preverjanje vseh deležnikov z vidika boja proti terorizmu in mednarodnim sankcijam.

3.1. Postopki skrbnega pregleda strank

Ključno načelo sistema za preprečevanje in odkrivanje transakcij povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma je, da morajo vsi zaposleni ustrezno poznati svoje stranke, tako v primeru vzpostavitve in vodenja poslovnega razmerja kot pri izvajanju občasne transakcije (Poznaj svojo stranko – „Know Your Customer“ ali „KYC“).

Zaradi zakonskih zahtev se je postopek pregleda stranke razširil od samega procesa identifikacije – (pridobivanje informacij o identiteti stranke) na večji razpon zahtev z vidika dobrega poznavanja stranke. Poleg obveznega preverjanja vseh pridobljenih podatkov (verifikacija) se ukrep razširja tudi na nenehno preverjanje in posodabljanje pridobljenih podatkov in dokumentacije ter stalno spremljanje in analiziranje transakcij tekom vzpostavljenega poslovnega razmerja (predvsem z vidika, ali so le te opravljene v skladu z namenom vzpostavljenega poslovnega razmerja in običajnim poslovanjem stranke).

Skrbni pregled stranke zato sestavlja vrsta ukrepov, pri čemer so določeni izstopajoči ob vzpostavitvi poslovnega razmerja, drugi pa se uporabljajo ves čas trajanja poslovnega razmerja.

Skrbni pregled strank je lahko običajen, poenostavljen ali poglobljen, kar je odvisno od tveganj in okoliščin, ki jih predstavlja posamezna stranka, produkt, storitev, distribucijska pot ali transakcija.

Vse poslovne enote banke, kakor tudi vsi zaposleni v banki, ki se v poslovanje strank vključujejo pri opravljanju svojih nalog, morajo poskrbeti za poznavanje strank tako, da sledijo ukrepom s področja PPDFT. Proces poznavanja stranke se izvaja za vse vrste bančnih poslov in storitev. Vse stranke morajo biti skladne s Politiko sprejemljivosti strank (CAP). V okviru pregleda stranke izvaja banka tudi pregled strankinih zakonitih zastopnikov in pooblaščenih oseb ter ugotavljanje dejanskega lastnika stranke.

3.2. Ocena tveganja strank

Banka vsaki stranki določi stopnjo tveganja na podlagi kazalnikov tveganja, ki upoštevajo:

- a. vrsto, poslovni profil ali strukturo stranke,
- b. geografsko poreklo stranke,
- c. naravo poslovnega razmerja, produkta ali transakcije,
- d. pretekle izkušnje s stranko,
- e. distribucijsko pot.

Banka oceni vse nove produkte in storitve glede tveganja povezanega s pranjem denarja in financiranjem terorizma. Pred uvedbo kakršnihkoli novih produktov in storitev, mora odgovorna oseba opraviti analizo tveganja z vidika preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter pridobiti mnenje pooblaščenca za PPDFT o ugotovljenih tveganjih. Profil tveganja se redno posodablja.

3.3. Stalno spremljanje poslovnega razmerja

Stalno spremljanje poslovnega razmerja se opravlja z:

- a. analizo transakcij, ki jih stranka opravlja v času poslovnega razmerja, s čimer se zagotovi, da so takšne transakcije v skladu s podatki o stranki in poslovnim razmerjem, njenim profilom tveganja in profilom transakcij, vključno s preverjanjem izvora sredstev,
- b. stalnim preverjanjem in posodabljanjem podatkov, informacij in dokumentacije o stranki.

Banka zagotavlja spremljanje aktivnosti strank s spremljanjem transakcij, ki jih stranke izvajajo prek vseh računov, ne glede na vrsto računa.

Banka redno preverja predhodno pridobljene informacije o stranki in izvaja posodobitve pridobljenih podatkov in dokumentacije o stranki.

3.4. Postopek notranjega in zunanjega poročanja

Banka redno obvešča Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja o vseh gotovinskih transakcijah, ki presegajo 15.000,00 EUR, vseh transakcijah, ki presegajo 15.000,00 EUR in so opravljene na račune pravnih in fizičnih oseb v države visokega tveganja ali pravnim in fizičnim osebam iz držav visokega tveganja ter o vseh morebitnih sumljivih transakcijah.

Nova KBM ima za namen učinkovitega obvladovanja tveganj pranja denarja in financiranja terorizma določenega člana uprave, ki je odgovoren za izvajanje predpisov s področja PPDFT in za zagotavljanje skladnosti poslovanja z zakoni in drugimi predpisi s tega področja, in sicer skladno z vsakokrat veljavnim Sklepom o razporeditvi vodenja posameznih poslovnih področij med predsednikom in člani uprave.

Pooblaščenec za PPDFT redno obvešča Upravo banke in Nadzorni svet o aktivnostih na področju PPDFT, izvajanju notranje kontrolnih aktivnosti, učinkovitosti sistema za PPDFT ter ukrepov za obvladovanje tveganj na tem področju.

3.5. Ocenjevanje in preverjanje skladnosti

Nadzor skladnosti se izvaja v skladu s postopki notranjega nadzora, delovanjem notranje revizije in rednimi pregledi zunanje revizije. Sektor notranje revizije preverja področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma vsaj enkrat na leto s posebno revizijo in v okviru nadzora celotnega poslovnega področja po vsej banki.

Upoštevanje načela poznavanja strank in predpisov s področja preprečevanja pranja denarja ter financiranja terorizma nadzorujejo in preverjajo pristojni nadzorni organi.

3.6. Program usposabljanja in ozaveščanja

Banka izvaja programe usposabljanja zaposlenih, ki potekajo redno vsaj enkrat letno, s čemer zagotavlja, da se zaposleni seznanijo s svojimi odgovornostmi in so ažurno obveščeni o dogajanjih ter spremembah na področju PPDFT.

Namen programa usposabljanja je razvijati strokovne kompetence zaposlenih v banki, preprečiti zlorabo banke za pranje denarja, financiranje terorizma ali druge nezakonite dejavnosti in ohraniti skladnost poslovanja z veljavnimi zakonskimi zahtevami.

3.7. Hramba podatkov in vodenje evidenc

Banka vodi vse podatke in dokumente v zvezi z dejavnostjo in identiteto strank na ustrezen način, tako da se lahko dokumenti uporabijo kot dokazila o izvedenih postopkih pregleda stranke z vidika preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma in skladnosti z zahtevami zakonodaje.

Vsi zahtevani podatki in dokumentacija, ki jih banka pridobi med izvajanjem pregleda stranke, se hranijo v evidenci podatkov o stranki in transakcijah, za čas, ki ga določa zakonodaja (10 let po prenehanju poslovnega razmerja ali opravljeni transakciji ter pristopu k sefu).

3.8. Boj proti terorizmu in mednarodne sankcije

Financiranje terorizma in pranje denarja se razlikujeta v tem, da pranje denarja vključuje prihodke, ki izvirajo iz nezakonitih dejavnosti in se nato s pranjem ali ponovnimi naložbami skušajo ponovno vključiti v zakonito poslovanje, medtem ko so pri dejavnostih financiranja terorizma finančni viri sredstev lahko zakoniti, vendar je nezakonita nadaljnja uporaba sredstev za izvedbo terorističnih dejavnosti.

Dejavnosti terorističnih skupin, ki delujejo na mednarodni ravni, na podoben način kot postopek pranja denarja, zahtevajo uporabo ekonomskih virov, ki se prav tako prenašajo preko bančnih in finančnih poti.

Mednarodna in domača zakonodaja je uvedla omejitve in prepovedi posrednega ali neposrednega poslovanja z določenimi vladami, podjetji, organizacijami in posamezniki. V zadnjem desetletju se je močno povečala potreba po preprečevanju financiranja terorizma na mednarodni ravni. To je privedlo do sprejetja vrste ukrepov in sicer mednarodnih (resolucije Združenih narodov, Urad za nadzor tujega premoženja – OFAC, Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (UK)) in evropskih (predpisi Skupnosti o izvajanju resolucij), katerih cilj je boj proti terorizmu na finančni ravni. Vse stranke banke in vse transakcije se preverjajo glede možnosti uvrstitve na katerega izmed seznamov omejevalnih ukrepov.

Nova KBM ne sodeluje s subjekti, zoper katere so bili uvedeni omejevalni ukrepi.

Banka ne vzpostavlja poslovnih razmerij ali izvaja transakcij s pravnimi ali fizičnimi osebami, ki so neposredno ali posredno povezane z naslednjimi državami ali območji držav: Sirija, Sudan, Severna Koreja, Kuba, Iran in regijo Krim, območji Donbas (regiji Doneck in Lugansk), Zaporožje in Herson v Ukrajini. Postopki in procesi so podrobneje opredeljeni v Metodologiji Nove KBM za omejevalne ukrepe.

4. Veljavnost politike

Ta politika začne veljati z datumom 01. 05. 2024.